

Eineltisáætlun Hulduheima

Stefna og viðbragðsáætlun - börn

Hvað er einelti

Einelti er skilgreint sem endurtekin eða viðstöðulaust áreiti/ valdbeiting, munnleg, sálfræðileg eða líkamleg, framkvæmd af einstaklingi eða hóp einstaklinga sem beita sér gegn annarri manneskju eða hóp einstaklinga gegn þeirra vilja. Munnlegt, félagslegt og andlegt einelti er mun útbreiddara en líkamlegt og efnislegt einelti. Það er ekkert eitt sem segir hver verður fyrir einelti eða framkvæmir.

Þolandi

Það er ekki auðvelt að komast að því hvort barn sé lagt í einelti, síst þegar einelti er að byrja, þar sem börn trúa því almennt að þetta hætti og verða síðan dofin fyrir ástandinu og það getur versnað svo um munar. Þau sýna frekar breytta hegðun heldur en að segja frá.

Hafa ber í huga að hvert og eitt tilfelli þar sem barn verður fyrir einelti er einstakt og þótt meirihluti þolenda hafi ákveðin einkenni þá þýðir það ekki að allir þolendur hafi þau.

Gerandi

Það eru álíka miklar líkur á því að barnið sé að beita aðra einelti eða sé áhorfandi að einelti eins og það getur verið beitt einelti og því er áriðandi að vera vakandi fyrir því. Ef barnið er að leggja aðra í einelti, skal búast við að barnið neiti ásökunum. Þú getur útskýrt fyrir barninu hvað einelti sé og það valdi öðrum vanlíðan og hafi oft slæm áhrif.

Hvað getum við gert sem fagaðilar

Gott er að spjalla við barnið í rólegheitum, t.d yfir matarborðinu eða í einhverjum hversdagslegum athöfnum svo barnið finni ekki fyrir “yfirheyrslu”. Hlustaðu og láttu vita að þú sért til staðar. Taktu barnið alvarlega, sýndu samúð og skilning gagnvart því. Það er mikilvægt að þú látir barnið vita að þú sért ánægð/ur með að það skuli hafa sagt þér frá erfiðleikum sínum. Aðalatriði er að barnið fái á tilfinningu að það geti treyst þér. Reyna að fá geranda til að setja sig í spor fórnalambsins með því að ræða til dæmis um það hvernig því myndi líða ef viðkomandi hlutir væru gerðir við það.

Ein af skyldum starfsmanns í samskiptum, gætum okkar og biðjum barn alltaf afsökunar ef okkur verður á og við höfum brotið á rétti þess. Börnin læra af því. Komdu fram við aðra eins og þú vilt að aðrir komi fram við þig. (Foreldraráð ræddi á fundi).

Ferli – skipulag leikskólans í öllum málum sem upp koma

1. Foreldrar boðaðir í viðtal eða foreldrar biðja um viðtal.
2. Málin rædd og samrætt er ferli milli leikskóla og heimilis.
3. Athuganir/skráningar unnar fyrir viðtal og á milli viðtala.
4. Foreldraviðtal aftur eftir 2-3 vikur.
5. Máli lokað eða framhald ákveðið ef lengra ferli.

Ef grunur um einelti vaknar:

Talað er við foreldra barnanna bæði geranda og þolanda og þau látin vita um aðstæður. Settar fram staðreyndir í málinu.

Samhliða og í framhaldinu eru gerðar athuganir í leik og samskiptum barnanna.

Fylgjast með hvort dregur úr hegðun og vera í góðum samskiptum við foreldra um framgang mála.

Fjallað um vináttu og samskipti, bækur lesnar, sungnir söngvar sem taka á vináttu.

Muna að **hrósa** fyrir allt sem vel er gert.

Muna að taka vel á móti barni og láta það finna að það sé einstakt.

Leita ráða innan húss og hjá sálfræðingi eða sérkennsluráðgjafa í Miðgarði.

Leiðbeiningar til foreldra

Spjallaðu við barnið þitt á opin hátt um hverja það er að umgangast í skólanum og hvað það er að gera, hverjir fá að vera með og hverjir ekki og hvað því finnst/ fyndist um að vera skilin útundan eða beitt ákveðinni hegðun (einelti). Hægt er að koma í veg fyrir einelti með því að ræða við börnin okkar um samskipti, kærleika og gildi. Vertu í góðum samskiptum og samvinnu við leikskólann um hvað leikskólinn hyggst gera í stöðunni og fylgstu með framvindu mála.

Í athugasemd frá foreldraráði kom góður punktur um orðið „einelti“ hvort við kynnum fyrir börnunum orðið sjálf. Sjá hér á eftir frá foreldri;

„Einelti mætti kynna fyrir börnum eldri deildanna, hvað orðið þýðir, hvaða áhrif það hefur og fleira til að gera börn meðvituð um áhrif eineltis.

Eftirlit þarf að vera meira í útiveru til að passa upp á leiki barnanna í krókum sem ekki sjást og í rýminu þar sem tjaldið var. Hef orðið vör við leiðinlega leiki hjá krökkunum sem stoppa þarf en enginn leikskólakennari er nálægt“.

Framvegis á að nota rétt heiti yfir eineltishegðun þegar hún er útskýrð fyrir börnunum og bækur um vináttu og samskipti lesnar reglulega.

Bækur sem tengjast einelti:

- Má ég vera memm? höf. Harpa Lúthersdóttir (til hér)
- Við bíðum eftir jólum, höf. Herdís Egilsdóttir
- Ávaxtakarfan
- Ensku rósirnar, höf. Madonna - Silja Aðalsteinsdóttir þýddi

Linkar á tengt efni:

www.blattafram.is

www.regnbogaborn.is

<http://www.lydheilsustod.is/lydheilsustod/gedraekt/vinir-zippy>

http://ingunnarskoli.is/images/stories/file/Upplysingafulltrui/einelti_aetlun.pdf

<http://www.olweus.is/eineltisaetlun.cfm>

<http://lidsmennjerico.wordpress.com/>